

Van: Info <info@huisvoorklokkenluiders.nl>

Verzonden: woensdag 22 oktober 2025 11:22

Aan: EK-voorzitter <voorzitter@eerstekamer.nl>

Onderwerp: Voortgangsbrief Huis voor Klokkenluiders 2025

U ontvangt niet vaak e-mail van info@huisvoorklokkenluiders.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte mevrouw Vos, geachte Kamerleden,

Hierbij bied ik u de voortgangsbrief van het Huis voor Klokkenluiders aan. De voortgangsbrief betreft, naast ons jaarverslag van maart, een halfjaarlijkse verslaglegging van de ontwikkelingen in en om het Huis voor klokkenluiders.

Hoogachtend,

5.1.2.e

Waarnemend voorzitter Huis voor Klokkenluiders

HUIS VOOR
KLOKKENLUIDERS

HUIS VOOR
KLOKKENLUIDERS

Huis voor Klokkenluiders
Muzenstraat 89
2511 WB Den Haag

Postbus 85680
2508 CJ Den Haag

Telefoon: 088 - 1331000
www.huisvoorklokkenluiders.nl
contact@huisvoorklokkenluiders.nl

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Den Haag, 22 oktober 2025

Onderwerp: stand van zaken Huis voor Klokkenluiders

Geachte mevrouw Vos,

Op 14 maart jl. ontving uw Kamer het jaarverslag 2024 van het Huis voor Klokkenluiders (hierna het Huis). Met deze brief informeer ik u graag over de ontwikkelingen in en om het Huis in 2025 tot nu toe.

In 2025 zien we dat het melden van integriteitsschendingen overal meer aandacht krijgt: op de werkvloer, in de media, de maatschappij en dus neemt ook het aantal vragen aan het Huis voor Klokkenluiders toe. Tot en met augustus hebben gemiddeld 275 personen per maand ons benaderd. Het aantal werknemers, dat het Huis met een vermoeden van een misstand benadert, en die door de afdeling Advies nader worden gezien, is toegenomen van gemiddeld 40 per maand in 2024 naar 60 per maand in 2025. Het feit dat steeds meer mensen het Huis weten te vinden is positief, maar leidt ook tot een toegenomen werkdruk. Werkgevers benaderden het Huis met vragen over de verplichte meldregeling, het doen van intern onderzoek en praktische handvatten, zoals materialen en brochures.

Kamerbrief

In de kort voor de zomer verzonden Kamerbrief, Kamerstuk 35851, kondigt de minister van BZK aan uitvoering te willen geven aan de in de Wet bescherming klokkenluiders (Wbk) toegekende toezichts- en handhavingstaken aan het Huis, voor zover het betreft: de verplichte interne meldprocedure voor werkgevers en de informatieplicht van werkgevers over de meldprocedure. Sanctioneren bij het niet waarborgen van de identiteit van melders, zal de minister ook meenemen in een onderhanden wetwijziging. Om een goed beeld te krijgen wat ervoor nodig is om het Huis toe te rusten op bestuursrechtelijke toezichts- en handhavingstaken is de minister voornemens dit via onderzoek in beeld te brengen. Hiervoor is in ieder geval een wetwijziging nodig. De minister wil nog niet overgaan tot bestuursrechtelijke handhaving bij overtreding van het wettelijk verbod om klokkenluiders te benadelen.

Melder ervaart nog veel benadeling

Het Huis ziet dat ruim 80% van de adviesverzoekers die het Huis benaderen met een vermoeden van een misstand, een vorm van benadeling ervaart - vooral (dreigend) ontslag of het niet verlengen van een arbeidscontract - en er (daardoor) sprake is van

een geschil met de werkgever. Wanneer een melder nu benadeeld wordt, moet hij zelf actie ondernemen om een juridisch traject te starten tegen de werkgever voor individueel rechtsherstel. De Wbk is bedoeld om het melden van misstanden niet alleen zo makkelijk mogelijk te maken, maar ook veilig. Het Huis kan als enige bevoegde autoriteit gericht onderzoek doen naar benadeling van klokkenluiders. Het benadelingsverbod beschermt mensen die hun vinger opsteken wanneer zij op hun werk iets fout zien gaan wat de hele samenleving raakt. De mogelijkheid daarop te kunnen handhaven zou centraal moeten staan in het werk van het Huis. Zo wordt ook de maatschappelijke betekenis van de Wet bescherming klokkenluiders verder versterkt.

Daarom betreurt het Huis dat de minister nog niet wil overgaan tot bestuursrechtelijke handhaving van overtreding van het wettelijk verbod om klokkenluiders te benadelen. Want dat betekent dat er voorlopig geen consequentie is verbonden aan dit overtreden van de Wbk en er geen maatschappelijke reactie wordt gegeven aan een werkgever, die een werknemer benadeelt, omdat deze een melding deed.

Ook wordt geen recht gedaan aan de Europese richtlijn nr. 2019/1937, die voorschrijft dat lidstaten moeten zorgen voor doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties bij onder meer het belemmeren van een melding en het nemen van represailles tegen meldende personen. Het Huis ziet handhaving van het benadelingsverbod daarom als onvermijdelijk sluitstuk van de bescherming van klokkenluiders en vindt dat het de mogelijkheid moet hebben om een sanctie op te leggen aan werkgevers bij het overtreden van het benadelingsverbod, wanneer dat echt nodig is.

Bevoegde autoriteiten

Het Huis neemt een centrale rol in binnen het netwerk van bevoegde autoriteiten¹ die een extern kanaal voor misstandmeldingen hebben. Het Huis informeert, coördineert en rapporteert over Wbk-gerelateerde zaken. Als onderdeel daarvan inventariseert het Huis het aantal meldingen bij de in de Wbk genoemde autoriteiten. In totaal zijn er 183 klokkenluidersmeldingen bij Nederlandse autoriteiten gedaan in 2024, waar het Huis in 2025 over rapporteerde. De meeste meldingen betroffen de bescherming van persoonsgegevens (46), volksgezondheid (28), financiële dienstverlening, producten & markten (22), voedselveiligheid (19) en consumentenbescherming (17). In juni 2025 heeft het Huis conform de Europese richtlijn namens alle bevoegde autoriteiten via BZK [gerapporteerd](#) aan de Europese Commissie over meldingen m.b.t. inbreuken op het Unierecht.

Contact met het Huis

Het Huis is (ook anoniem) telefonisch en per e-mail bereikbaar voor informatie, vragen en verzoeken. Tot eind augustus 2025 zijn er meer dan 2.200 contactmomenten geweest, tegenover 1.600 rond dezelfde tijd in 2024. Naast (potentiële) melders wordt het Huis ook benaderd door vertrouwenspersonen, advocaten, werkgevers, HR medewerkers, medewerkers van bevoegde autoriteiten en andere instanties in het werkveld.

Adviseren

Tussen januari en augustus 2025 ontving het Huis 473 nieuwe adviesverzoeken ten opzichte van 312 in dezelfde periode in 2024. 345 van de adviesverzoeken uit 2025 zijn inmiddels afgesloten, omdat de melding door de adviesverzoeker én de werkgever – al dan niet met betrokkenheid van de Afdeling Advies - tot een goed einde was gebracht, de melder zelf zijn adviestraject beëindigde of het geen (werk-gerelateerd) vermoeden van een misstand betrof. Daarnaast liepen 132 adviesverzoeken van voorgaande jaren nog door in 2025. Hiervan zijn inmiddels 87 zaken afgesloten, waaronder 22 zaken waarin sprake was van een gegrond vermoeden van een misstand.

¹ In de Wbk aangewezen bevoegde autoriteiten zijn: ACM, AFM, ANVS, AP, DNB, Huis voor Klokkenluiders, IGJ, NVWA en NZA

De meeste adviesverzoeken vragen om een zorgvuldige en uitgebreide beoordeling. Tijdens de beoordelingsfase krijgt men al wel advies over hoe het beste met de situatie om te gaan. Tijdens deze fase geven adviesverzoekers soms aan dat ze zelfredzaam met het advies verder kunnen, of dat men geen advies meer nodig heeft omdat de werkgever het signaal heeft opgepakt.

In 2025 hadden onze adviseurs t/m augustus 80 zaken in behandeling die door het Huis beoordeeld zijn als vermoede misstand (klokkenluiderszaken). De duur van de adviestrajecten verschilt van enkele maanden tot jaren. We sloten 26 van deze zaken af. Dit sluit niet uit dat andere adviesverzoeken ook een vermoede misstand kunnen bevatten. Om verschillende redenen heeft het Huis deze zaken niet hoeven te beoordelen. Bijvoorbeeld omdat we iemand direct verder konden helpen of doorverwijzen.

Adviesverzoeken hadden betrekking op vermoedens betreffende fraude, veiligheid op het gebied van materialen of naleving van voorschriften, opleidings- en kwaliteitseisen, omgang met persoonsgegevens, aanbesteding en de kwaliteit van zorg of dienstverlening. In de gevallen waar geen sprake is van een vermoede misstand verwijst het Huis de adviesvrager zoveel mogelijk door naar personen of instanties die wel op hun hulpvraag zijn toegerust.

Een deel van de adviesverzoeken heeft daarnaast betrekking op sociale onveiligheid. Meldingen over intimidatie en machtsmisbruik door leidinggevenden komen het meest voor, maar vermoedens gaan ook over racisme en discriminatie, pesten en sociale isolatie. Meldingen over seksueel grensoverschrijdend gedrag komen in mindere mate voor dan de hiervoor genoemde onderwerpen. Veel van de vermoedens van sociale onveiligheid kunnen overigens niet aangemerkt worden als een klokkenluidersmelding, omdat ze van individuele aard zijn en het maatschappelijk belang ontbreekt. Voor deze adviesverzoekers is er lang niet altijd een goede verwijzingsmogelijkheid.

Adviesverzoekers komen uit zowel de publieke en semi-publieke als uit de private sector. Hoewel steeds meer mensen uit de private sector het Huis weten te vinden, zijn zij - gelet op het aantal werknemers t.o.v. de andere sectoren - nog ondervertegenwoordigd. Net als in 2024 komen veel adviesverzoekers uit de zorg, het onderwijs, de financiële sector en de overheid.

Maatwerk

Een maatwerktraject (een aanpak van het Huis, waarin Advies en Onderzoek samenwerken met toestemming van de melder) betreft situaties waarbij de inschatting is dat een interventie bij de werkgever door het Huis ofwel tot de-escalatie van het conflict tussen melder en werkgever leidt, ofwel een bijdrage levert aan het oplossen van de meldsituatie. In 2025 hadden we t/m augustus vijf maatwerkzaken in behandeling. .

Juridische en psychosociale ondersteuning

Werknemers ervaren nog vaak benadeling vanwege het doen van een melding. Zij dragen de gevolgen van een melding die de samenleving aangaat. De gevolgen voor hen zijn vaak verstrekkend en langdurig. Per 1 februari 2024 is de door BZK gefinancierde regeling 'Rechtsbijstand voor klokkenluiders' in werking getreden. De Raad voor Rechtsbijstand verzorgt de uitvoering van de regeling. De bijstand is kosteloos; er is geen vermogens- of inkomenstoets. De aanvraag en eerste toetsing loopt via het Huis, dat inmiddels 50 verwijzingsbrieven heeft verstuurd, waarvan 31 in 2025.

Sinds september 2022 kunnen adviesverzoekers gebruik maken van psychosociale ondersteuning via Slachtofferhulp Nederland (SHN). Daarnaast is het Huis gestart met twee kleinschalige pilots op het gebied van stressreductie en professionele hulp door psychologen. Inmiddels hebben 40 personen hiervan gebruik gemaakt, waarvan 12 in 2025.

Onderzoeken

De afdeling Onderzoek van het Huis kan drie soorten onderzoek verrichten: naar inbreuken op Unierecht, naar de bejegening van een melder door de werkgever als gevolg van een misstandmelding en naar misstanden met maatschappelijk belang. Voor deze laatste categorie geldt dat er vrijwel altijd een gespecialiseerde instantie aangewezen is; het Huis verwijst daar zoveel mogelijk naar door.

Voorafgaand aan de start van een onderzoek voert het Huis een onderzoekstoets uit. Tijdens deze toets bepaalt het Huis of het verzoek tot een *full dressed* onderzoek moet leiden. Het Huis beoordeelt aan de hand van de informatie die de verzoeker verstrekt, of het bevoegd is, welk belang een onderzoek zou kunnen hebben en of een onderzoek uitvoerbaar is.

In 2025 zijn er 51 nieuwe verzoeken tot onderzoek ontvangen en stonden er nog zeven open uit 2024. Hiervan zijn voornamelijk 37 verzoeken beoordeeld, meer dan ooit tevoren in een jaar. De verzoeken zijn vaak ook complexer, omdat ze meerdere deelgebieden/misstanden bevatten, er meer verzoeken uit het buitenland kwamen met een varia aan achtergronden en verschillende talen én er verzoeken met meerdere verzoekers samen binnen kwamen. Alle onderzoekstoetsen van vóór 2025 zijn inmiddels afgerond.

Op dit moment lopen er vijf onderzoeken, waarvan 1 naar verwachting dit jaar nog wordt afgerond. Het gaat hier om drie misstandonderzoeken en twee bejegeningsonderzoeken. De overige onderzoekstoetsen leidden niet tot het instellen van een onderzoek. Redenen daarvoor waren onder meer het ontbreken van een maatschappelijk belang, het ontbreken van redelijke gronden voor het vermoeden van een misstand en/of het ontbreken van een werkgerelateerde context.

Kennis & preventie

In 2025 benaderden 92 werkgevers uit zowel de private, publieke als semi-publieke sector het Huis met vragen over verplichtingen uit de wet en over integriteitsvraagstukken. Daarnaast blijken steeds meer buitenlandse organisaties het Huis te kunnen vinden. De vragen hadden betrekking op de verplichte meldregeling, het integriteitsmanagement in brede zin, trainingen, materialen en brochures en het doen van intern onderzoek.

Het Huis deelt tientallen keren per jaar kennis over het Huis, over melden en meldsystemen en over integriteitsmanagement tijdens presentaties, workshops en andere bijeenkomsten en netwerken.

In 2025 publiceerde het Huis de verkenning '[integriteitsmanagement ziekenhuizen](#)'. Berichtgeving over incidenten in de media en signalen die de afdeling Advies van het Huis ontvangt uit de zorg, waren aanleiding voor het Huis om de verkenning uit te voeren. Ziekenhuisprofessionals, variërend van co-assistent, tot arts, van compliance officer tot bestuurder hebben meegewerkt aan vertrouwelijke diepte-interviews. De verkenning en aanbevelingen zijn gebundeld in een handreiking, die bestuurders, integriteitsprofessionals en leidinggevenden in ziekenhuizen handvatten biedt om hun integriteitsbeleid te verbeteren. De verkenning is aangeboden aan de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en de vakbonden in de ziekenhuizen (FNV, CNV, FBZ en Nu'91).

De brochure over [intern onderzoek](#), is eind 2024 geüpdatet en gepubliceerd en kreeg veel aandacht. Daarin wordt beschreven hoe een organisatie zich moet voorbereiden op het doen van onderzoek bij een melding van een vermoeden van een misstand. Vervolgens wordt beschreven hoe een zorgvuldig onderzoek verloopt, waarbij rekening wordt gehouden met iedereen die direct of indirect betrokken is bij een onderzoek, als melder, getuige, betrokkene, collega of leidinggevende.

Veermanlezing

Op vrijdag 20 juni, in aanloop naar International Whistleblower Day, organiseerde het Huis de jaarlijkse Veermanlezing. De hoofdspreker, professor ^{5.1.2.e} gaf een betoog over het onderwerp 'intern onderzoek'. Ze verwees in haar lezing naar het boek 'Homo Ludens' van Nederlands historicus Huizinga, die in 'De spelende mens' uiteenzet hoe er wordt omgegaan met valspelers en spelbrekers. Vervolgens ging een panel van integriteitsexperts in discussie over het hoofdthema 'intern onderzoek'. Het onderwerp werd door de panelleden vanuit verschillende invalshoeken belicht: dat van de melder, de beklagde, de werkgever en de onderzoeker.

De Integriteitswijzer

De '[IntegriteitsWijzer](#)' is een online tool, die organisaties inzicht geeft in hun integriteitsbeleid. De tool is sinds 2021 beschikbaar en sindsdien 1168 keer geraadpleegd door 762 unieke organisaties; 276 uit de private sector, 368 uit de publieke sector en 118 uit de semi-publieke sector. Eind 2025 verschijnt ook een Engelstalige versie van de Integriteitswijzer, zodat ook in Nederland gevestigde organisaties met een andere voertaal dan Nederlands deze kunnen raadplegen. Omdat we zien dat er behoefte bestaat aan handvatten op het gebied van integriteitsmanagement bij internationale bedrijven in Nederland en Nederlandse bedrijven met veel anderstalige werknemers, is in 2024 ook de brochure [Intern onderzoek](#) in het Engels gepubliceerd, net als onze brochure over [de meldregeling](#) in 2025.

Nieuwe voorzitter

Tenslotte zal ^{5.1.2.e} nu nog secretaris van de Algemene Rekenkamer, per half november ^{5.1.2.e} opvolgen als voorzitter van het bestuur van het Huis. Wij hebben van ^{5.1.2.e} afscheid genomen en hem daarbij bedankt voor zijn inzet voor het Huis en voor klokkenluiders in het algemeen.

Hoogachtend,

^{5.1.2.e}

Mr. drs. J.P. van der Meij
Waarnemend voorzitter
Huis voor Klokkenluiders